

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ.

Ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς ἐν Παρισίοις ἀκαδημίας τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῶν γραμμάτων ἀνεφέρετο ὅτι ὁ διαπρεπὴς ἑλληνιστὴς κ. A. Croiset ἐν τῇ ἐτησίᾳ δημοσίᾳ συνεδρίᾳ αὐτῆς ἀνεκοινώσατο μελέτην «περὶ τῆς τέχνης καὶ τῶν ἡθῶν ἐν τοῖς νέοις λόγοις τοῦ Ὑπερείδου». Ἐπανερχόμενοι εἰς τοῦτο, παρατίθεμεν μικράν περιληψιν τῆς μελέτης τοῦ συγγραφέως τῆς *Ἑλληνικῆς Φιλολογίας*. Ὁ κ. Croiset ἀναπτύσσει μέρος, ὅπερ διετέλει ὃν ἀρκούντως ἀσαφές περὶ τοῦ ρήτορος, ὃν ἡ ἀρχαιότης περὶ πολλοῦ ἐποιεῖτο. Πρὸς τῇ βιαιᾷ καὶ ἀπαρμιλλῇ ὁρμῇ τοῦ Δημοσθένους, παρὰ τὴν ρέουσάν χάριν τοῦ Λυσίου, τὴν μικρὸν ἐπιδεικτικὴν γλαφυρότητα τοῦ Ἰσοκράτους, τὴν λαμπρὰν εὐχέρειαν τοῦ Αἰσχίνου ὁ Ὑπερείδης κατέλαβεν ὄντως θέσιν λίαν ζηλωτὴν δι' εὐτυχὸς συμμετρίας διαφόρων ιδιοτήτων, ὧν κυριωτάτη ἡ ἀγχνίονα. Οὕτω περίπου διετύπωσε τὴν γνώμην αὐτοῦ ὁ διαπρεπὴς ἑλληνιστὴς, καθ' ἣν ἔχομεν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν περιληψιν.

* *

Βεβαίως οἱ παρακολουθοῦντες τὰς πρακτικὰς τῶν ἀκαδημιῶν καὶ τὸν ἐν Εὐρώπῃ περιοδικὸν τύπον διακρίνουσιν ὅτι ἡ μελέτη τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος τὰ μάλιστα ἀπασχολεῖ τὸν ἐν ταῖς ἐπιστήμασι καὶ τοῖς γράμμασι ἐξέχοντα κόσμον, αἰετοπε ἀνευρίσκοντα καὶνόν τι ἐν αὐτῇ καὶ αἰετοπε ἀνακαλύπτοντα ἐν αὐτῇ ἀλήθειαν τέως ἀγνωστον. Ἐν ἄλλοις δὲ ἀπὸ εἰκοσι καὶ πλέον ἐτῶν ἰδρυταί, ὡς γνωστόν, ἐν Παρισίοις καὶ Σχολογὸς πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν ἐν Γαλλίᾳ. Τοῦ προσφιλοῦς τούτου Συλλόγου ἐλάβομεν ἄρτι τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδιδόμενον περιοδικὸν σύγγραμμα τῶν μηνῶν ἰουλίου μέχρι Σεπτεμβρίου (Tom. V. No 19). Τὸ τεῦχος τούτου ποικίλας τε ἄμα καὶ σοβαρὰς ἐνέχει μελέτας, ἀπάσας ὑπόθεσιν ἐχούσας τὴν ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα. Δεῦτε κατατάξωμεν αὐτάς ὥδε: Α' Φιλολογικὸν τμήμα: Ch Wessely καὶ Ch. Ruelle, Ὁ μουσικὸς πάπυρος τοῦ Εὐριπίδου (Le Papyrus musical d'Euripide). V. Henry, Μῦθοι τινὲς φυσιολογικοὶ παρεγνωρισμένοι (Quelques Mythes naturalistes méconnus). Théodore, Reinach, Ἀπόσπασμα νέου ἱστορικοῦ τοῦ Μεγάλ. Ἀλεξάνδρου (Un fragment d'un nouvel historien d'Alexandre le Grand). F. de Mély, Τὸ περὶ ποταμῶν σύγγραμμα τοῦ Πλουτάρχου (Le traité des fleuves de Plutarque).—Β' Σημειώσεις καὶ ἔγγραφα. A. E. Contoléon, Ἐπιγραφή τοῦ Μπαϊνδῖρ (Μικρὰ Ἀσία) (Inscription de Baïindir). Paul Tannery, Ὁ Ψελλὸς περὶ τῶν ἀριθμῶν (Psellos sur les nombres). Alfred Croiset, L. Herbst περὶ Θουκυδίδου (L. Herbst sur Thucydide).—Γ' Χρονικά. Ἐπιγραφικὸν δελτίον (T. Reinach). Ἑλληνικὴ ἀνταπόκρισις (X.). Πρακτικὰ τοῦ Συλλόγου, ὁρεαὶ βιβλίων.—Δ' Βιβλιογραφία.

Ταῦτά εἰσι τὰ περιεχόμενα τοῦ ἀρτιφανοῦς τεύχους, περιεχόμενα, ὧν πρόσωπον προβάλλεται ὁ μουσικὸς πάπυρος τοῦ Εὐριπίδου, ὃς, ἀνήκων εἰς ἀρχιδουκικὴν συλλογὴν, ἦν ἐκτεθειμένος ἐν τῇ οὐ πρὸ πολλοῦ κλεισθείσῃ Μουσικῇ καὶ Θεατρικῇ ἐκθέσει ἐν Βιέννῃ. Ἡ γραφή τοῦ παπύρου τούτου ἐστὶν ἀρχαιοτάτη, οὐδαμῶς δὲ ἀποδειλιᾷ ὁ περὶ αὐτοῦ γράφων ν' ἀναγκάγῃ αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ Αὐγούστου, κατ' αὐτὸν τοῦτον τὸν χρόνον καθ' ὃν Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεὺς ἔγραφε τὸ οὐχὶ ἄμοιρον σπουδαιότητος χωρίον, ὅπερ ἀναφέρεται εἰς τὴν μουσικὴν τοῦ Ὁρέστου, στιχ. 140 καὶ ἐξῆς. Ἐν τῇ διατριβῇ δὲ ταύτῃ τῶν σοφῶν γαλατῶν παρατίθεται καὶ πανομοιότυπον ἀποσπάσμα-τος τοῦ χειρογράφου.

Ἐκ τῶν πρακτικῶν δὲ ἀρνούμενοι, παρατίθεμεν ἐν ταῦθα τὰ ὀνόματα τῶν ἀποτελούντων τὸ προεδρεῖον τοῦ Συλλόγου τούτου κατὰ τὸ νῦν ἔτος, εἰσὶ δὲ τὰδε: Henry Houssaye (διαδεξάμενος ὡς πρῶτος ἀντιπρόεδρος τὸν Ἐρνέστον Renan κατ' ἀπρίλιον, ὅτε καὶ, ἀναλαμβάνων τὴν προεδρείαν, ἐξέφρασεν αὐτῷ τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ Συλλόγου), πρῶτος ἀντιπρόεδρος Collignon (ὁ γνωστὸς συγγραφεὺς τοῦ Βίου τῶν ἀρχαίων), δεῦτερος ἀντιπρόεδρος Schlumberger (ὁ γνωστὸς ἐκδότης τοῦ περὶ Φωκᾶ σπουδαιοτάτου συγγράμματος), γραμματεὺς Παῦλος Girard, ὑπογραμματεὺς. Hauvette, ταμίας Magnabal καὶ σύμβουλος ἐπὶ τριετίᾳ οἱ Croiset, Foucart, Decharme, E. Pottier, Cidel, P. de Nolhac, Huit.

Ἐκ τῶν πρακτικῶν ἐπίσης σημειούμεθα ὅτι ὁ συγγραφεὺς τοῦ *Περὶ Ἑλλάδος* τῆς σήμερον συγγράμματος κ. Gaston Deschamps ἀνεκοινώσατο ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 28 ἀπριλίου, περὶ τοῦ δημοσίου καὶ τῶν ἀρχαιοτήτων ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς ἐπαρχίαις τῆς Τουρκίας.

Ἐν τῇ τελευταίᾳ δὲ σελίδι τοῦ τεύχους φέρεται, ὡς τὴν τελευταίαν ὥραν γνωσθεῖσα, ἡ ἀγγελία τοῦ θανάτου τοῦ πρώην προέδρου τοῦ Συλλόγου, τοῦ ἐνδόξου γαλάτου συγγραφέως Ἐρνέστου Renan, διὰ συγκινητικῶν ἀνθῶν περιβαλλομένη.

* *

Ἀπὸ τῶν κατὰ πνεῦμα συγγενῶν ἡμῖν Ἑλληνιστῶν τῆς Δύσεως, οἵτινες πλέον ἡμῶν ἀναδιφῶσι τὰ ριστοφυλάκια τῶν ἡμετέρων προγόνων, ἔλθωμεν ἤδη εἰς τὰ ἡμέτερα. Γνωστόν ἐστὶν ὅτι ὁ ἐν Ἀθήναις Φιλολογικὸς Σύλλογος Παρνακὸς ἐκδίδωσι μηνιαῖον περιοδικὸν σύγγραμμα, ὁμώνυμον αὐτῷ. Τὸ σύγγραμμα τοῦτο μέχρι τοῦ νῦν, ὁμολογητέον, πολλὰς ἔσχε περιπετείας, διὸ καὶ ὑπέστη μέχρι τοῦδε πολλὰς μεταμορφώσεις. Ἀλλ' ἀπὸ τίνος ὁ Σύλλογος οὗτος, σπουδαίως σκεψάμενος ἐπ' αὐτοῦ, ἔγνω ἵνα ρυθμίσῃ αὐτὸ ἀξίως τοῦ προορισμοῦ καὶ τῶν ἔργων αὐτοῦ, τούτου δι' ἕνεκα καὶ ἀνέθηκεν αὐτὸ ἀπὸ ἔτους περίπου τῷ ἐν Ἀθήναις ἐγκρίτω λογογράφῳ, τῷ ἐπὶ χάριτι διακρινόμενῳ κ. Χαρ. Ἀννίῳ, ὃς ὁμολογουμένως συνετέλεσεν εἰς τὴν καὶ αὐτὴς ἀνάδειξιν τοῦ περιοδικοῦ συγγράμ-

ματος τοῦ Παρρασού, ὅπερ ἠτύχησε καὶ πρότερον νὰ ἴδῃ καλὰς ἡμέρας. Ἄλλ' ἐναγχος τῷ κυρίῳ Ἀννίῳ συνεμερίσθη τὴν διεύθυνσιν τοῦ Παρρασού καὶ ὁ ἀρχαῖος καὶ δικακερμμένος δημοσιογράφος καὶ πρῶν γυμνασιάρχης κ. Χριστόφορος Σαμαρτσίδης, ὁ τοσοῦτον τερπνὸς ποιητὴς καὶ λογογράφος. Ὁ τοιοῦτος σύνδεσμος οὐ μόνον τοὺς δύο τούτους ἀγαπητοὺς λογίους συνδέει, ἀλλὰ καὶ τὸν Βόσπορον τῷ Ἰλισῷ, διότι ὁ μὲν τῶν διευθυντῶν ἐν Ἀθήναις, ὁ δ' ἕτερος ἐν Κωνσταντινουπόλει θὰ διατρίβῃ, ἀμφοτέρω δὲ θὰ παρίστανται συνηνωμένοι διὰ τοῦ Δικατοῦρου Παρρασού. Τῆς τοιαύτης συνεργασίας παρήχθη ἡδὴ τὸ πρῶτον ἔργον, ἔστι δὲ τοῦτο τὸ φυλλάδιον τῶν σεπτεμβρίου, ὅπερ παρίσταται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν ὡς φοινῖξ ἐκ τῆς τέφρας ἀναγεννηθεῖς, θαλερὸς μὲν καὶ χάριτι πεπυκασμένος, ἀλλ' ἄμικτ' ὑπὸ μάλῃς φέρων τὴν σοβαρὰν τήθεννον τῆς ἐπιστήμης. Τὸ τοιοῦτον ἀποδείκνυσιν τὸν σκοπὸν τοῦ ἀναγεννηθέντος Παρρασού, σκοπὸν ὃν ἐκθύμως ἀσπάζομεθα καὶ ἐφ' ᾧ τείνομεν τὴν χεῖρα τοῖς ἀγαπητοῖς συναδέλφοις καὶ συγχάρομεν αὐτοῖς ἐκ ψυχῆς.

Ἐν τῷ περιοδικῷ συγγράμματι *Theologische Literaturzeitung* ἐδημοσιεύθη ἄρτι κρίσις περὶ τοῦ α' τόμου τοῦ Ζωγραφεῖου ἀγῶνος, ἥτοι τῶν μνημείων τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος, ζώντων ἐν τῷ νῦν Ἑλληνικῷ λαῷ, ὃν ὁ Ἑλλήν. Φιλολογικὸς Σύλλογος ἐξέδωκεν. Ἡ κρίσις αὕτη ἔχει τὸ ἐξῆς ἰδιόχρον, ὅτι κρίνει τὴν ἐν τῷ τόμῳ ἐναποτεθησαυρισμένην γλωσσικὴν ὕλην ὑπὸ ἔποψιν θρησκευτικῆς καὶ ἐξάγει ἐξ αὐτῆς συμπεράσματα περὶ τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἰδοὺ ὁ ἐπίλογος τῆς εἰδικῆς ταύτης κρίσεως, τῆς ὅλως πρωτοτύπου: «Ἐν τοῖς προτεταγμένοις περιωρίσθην ἐν τῇ διὰ παραδειγμάτων παραστάσει τῶν προεχουσῶν σχέσεων τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ, θρησκευτικοῦ καὶ ἡθικοῦ βίου πρὸς τὸν τοῦ λαοῦ. Ἐκ τοῦ βιβλίου πλείω ἔτι θ' ἀρισθῇ τις, βουλόμενος νὰ κρίνῃ περὶ τῆς εὐλαθείας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Πιστεύω ὅτι τὰ προταχθέντα πληρέστατα ἀρκοῦσιν, ὅπως συστήσωσι τὸ προκαείμενον σύγγραμμα πᾶσι τοῖς θέλουσι νὰ κρίνωσι τὴν νεολογικὴν ἐκκλησίαν. Τὸ σύγγραμμα παρέχει ἀκριβῆ βᾶσιν πρὸς κρίσιν».

Πρὸ τίνος χρόνου ἀπεβίωσαν ἐν Ἀθήναις ἡ Ἀγανίκη Ἰω. Μαζαράκη, ἥτις μετὰ θάνατον ἀνεφάνη ὅτι ἦν ποιήτρια, μετριοφρόνως δ' ἀπέκρυπτεν αὕτη ζωὴ τὸ τέλαιντον αὐτῆς τοῦτο, ὅπερ, ἂν μὴ ἔρχον, δὲν ἀπολείπεται τοῦ τῶν τὸ μονοπάλιον τῆς ποιήσεως διεκδικούντων καὶ δόξης στέφανον ἀξιούντων. Ἀφέλεια ἰδίᾳ καὶ χάρις καὶ ἀγνότης ψυχῆς χαρακτηρίζουσι πάντα τὰ ποιήματα ὅσα ἐδημοσιεύθησαν μετὰ θάνατον ἐν ταῖς ἀθηναῖς ἐφημερίσι καὶ ὅσα ἡμεῖς ἀνέγνωμεν. Εἰ δὲ που σφάλλεται περὶ τὸ μέτρον, τοῦτο ἀποδοτέον εἰς τὴν μὴ ἐπεξεργασίαν τῶν ποιημάτων ὑπὸ τῆς ποιητρίας, οὗ ἔνεκα ἴσως καὶ ἀπέφυγε τὴν

δημοσίευσιν. Γυνὴ ἀσχολομένη περὶ τοῦ οἴκου αὐτῆς, δὲν ἠνέκαίρησε νὰ ἐπιθεωρήσῃ ἅπερ ἐν ὄρχ. σχολῇ ἔγραφεν. Ἐκ τῶν ποιημάτων τῆς ἀοιδίμου Ἀγανίκης παρκατιθέμεθα τόδε:

Ἡ φεύγουσα εὐτυχία.

Εἶσαι ὥραϊον ὄνειρον, ὦ πλάνος εὐτυχία
καὶ διελύθης ὡς σκιά, ὡς πρωϊνὴ μαγεία
καὶ ἔρμαιον τῶν στεναγμῶν πικρῶς μ' ἐγκαταλείπεις
καὶ τότῃς λύπῃς.

ὦ εὐτυχία, σύντροφε τῶν παιδικῶν μας χρόνων
τὴν πρώτην μας νεότητα ἐκαίην στέφεις μόνον,
ὁπότεν τὴν ἀξίαν σου, μικροὶ δὲν ἐννοοῦμεν,
δὲν σὲ ζητοῦμεν.

Καὶ φεύγεις ὡς τὰ ὄνειρα τοῦ ταλαίπῳρου βίου,
φεύγεις ταχεῖα ὡς ἀκτὶς χειμερινοῦ ἡλίου
καὶ σὲ ποθοῦμεν ὡς αὐτὴν τὴν ὥραν τὴν ὑστάτην,
πλὴν φεύγεις. . . . μάτην!

Τ' εἶσαι λοιπόν; πῶς λέγεται; τί ἔγινες; εἰπέ μου,
ποῦ φεύγεις, φεύγεις πάντοτε μὲ πτέρυγας ἀνέμου
καὶ σπεύδομεν οἱ δυστυχεῖς ἐπὶ τὰ βήματά σου,
τὰ θύματά σου;

Σ' ἐζήτησα εἰς μέγαρα κ' εἰς στέγας ἀχυρίνους,
ἀλλ' εἶρον παντοῦ δάκρυα καὶ στεναγμοὺς πυρίνους
καὶ μόνον, μόνον εὐτυχεῖς τοὺς παιδικούς μας χρόνους
φεύ! εἶδα μόνους

Εἰς πέλαγος δυστυχῶν, κινδύνων καὶ ὀδύνῃς
καὶ αἱ ὀλίγαι πνίγονται σιγμῇ τῆς εὐφροσύνης,
τινὲς σταγόνας ἡδονῆς ἢ -ύχης, ναί, μᾶς δίδει,
πλὴν μᾶς προδίδει

Τὰ πλούτη, ἡ δόξα καὶ αὐτὸς ὁ πανδαμάτωρ ἔρως
τῆς σκοτεινῆς μας στέφουσιν ὑπάρξεως ἐν μέρος,
ἢ θλῖψις πλὴν ὡς ἀκανά τὴν τέρψιν περιβάλλει
τὴν καταβάλλει.

Καὶ εἶνε, εἶνε ἡ ζωὴ μὲ ἀλήθαι αἰωνία,
ὅπου παλαίει ἡ ἐλπίς καὶ ἡ ἀπελπισία
κ' εἶνε παλαίστρα τὰ πτωχὰ πολυπαθῆ μας στήθ,
κι' ὁ τάφος . . . λήθη!

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 26)7 νοεμβρίου τῆς ἐν Παρισίοις Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν, ὁ κ. Tisserand ἀνακοινοῦται τῇ Ἀκαδημίᾳ τὰ ἐξαγόμενα τῶν ὑπὸ τοῦ Sy, τὴν 6)18 ὁκτωβρίου, γενομένων παρατηρήσεων ἐπὶ τοῦ κομήτου τοῦ Barnard ἐν τῷ Ἀστεροσκοπεῖῳ τῆς Ἀλγερίας, καθ' ἃς ὁ κομήτης οὗτος εἶχεν ἀσθενέστατον φῶς, διάμετρον 20" περίπου καὶ μόλις διακρινομένην μικρὰν κεντρικὴν συμπύκνωσιν.

Νέα δὲ ἐκθεσις τοῦ Schulhof, ὑπολογισάντος ἐκ δευτέρου τὴν περίοδον τῆς περιφορᾶς τοῦ κομήτου